L. Delvosalle et des membres de l'IFFB (2009) – Atlas Floristique IFFB. France NW.N et NE. Belgique-Luxembourg. Ptéridophytes et Spermatophytes. 1685 verspreidingskaarten. Uitgave in eigen beheer. CD-rom: € 19; in boekvorm (vanaf april 2010): € 100. Te bestellen in de Plantentuin of via Mevr. Gillaert, Broekstraat 11, Dilbeek (tel. 02/5694617).

L. VANHECKE (Meise)

OP CD-rom verscheen in maart 2009 het levenswerk van dr. Léon Delvosalle, de nestor van de Belgische en, zonder veel overdrijven, Franse floristen.

De CD-rom bevat in even zovele aparte entiteiten een samenvatting in 4 talen, een historisch overzicht, een uitleg over de gebruikte methodes, een overzichtskaart met de densiteit van de waarnemingen, een klimaatkaart, wat uitleg over problemen, een alfabetische index van synoniemen en taxa zonder kaarten, bedankingen, een bibliografie en, alfabetisch per letter, 26 files met de verspreidingskaarten. Die kaarten zijn per twee gegroepeerd op een blad.

Het karteergebied omvat geheel België en Luxemburg, plus de aangrenzende delen van Nederland en Duitsland; in Frankrijk wordt zuidwaarts doorgedrongen tot de lijn Mont Saint-Michel-Lunéville. Het geheel beslaat 141.000 km² (vergelijk met circa 14.000 km² voor de Vlaamse Atlas). Aan de inventarisatie werd gewerkt sinds 1950. Léon Delvosalle nam zelf, zeker buiten België, het grootste deel van het veldwerk voor zijn rekening.

Ongetwijfeld vertoont de Atlas gebreken die een gevolg zijn van de ongelijke dichtheid van de waarnemingen, mede zelf een gevolg van te veel solo-werk. Niettemin is deze Atlas op dit moment de enige in Europa die met zo'n detail zo'n groot gebied bestrijkt. Elke Belgische florist die verder wil werken op de flora van aangrenzend Frankrijk, kan daar zijn voordeel mee doen. Ook plaatst deze Atlas de Belgische en de regionale karteringen in een boeiend perspectief. Opvallend komt uit deze atlas bv. naar voor hoe sommige soorten die wij niet echt als zeer zeldzaam ervaren, toch veel zeldzamer blijken te zijn vanuit het ruimere perspectief van het hier gehanteerde karteergebied (zie bv. *Aira caryophyllea* en *A. praecox*). Andere soorten daarentegen lijken dan wel erg zeldzaam, ook in die context. Soms kan men zich de vraag stellen of er geen identificatieproblemen meespelen (zie bv. *Alisma lanceolatum* en *Anthoxanthum aristatum*). Zoals bij elk werk van een dergelijke omvang is het vergelijken van het nieuwe met het reeds bestaande steeds weer een uitdaging die boeit, leert en relativeert.

Alles bijeen is deze Atlas en het terreinwerk dat eraan voorafging een ongelooflijke prestatie van Léon Delvosalle en zijn medewerkers. Het is een prestatie die haar weerga niet kent en die op het individuele vlak moeilijk nog door anderen zal kunnen verbeterd worden.